

Carta de paisatges

La Guia de Catalunya, escrita per Josep Pla, va ser una fita molt important del ressorgiment cultural, a la postguerra catalana. Josep Pla va fer un recorregut previ per tot el territori. Solia acompanyar-lo Joan Teixidor en nom de l'empresa editorial. Un dia, visitant el delta de l'Ebre, Josep Pla va manifestar agraïment el seu enuig per aquell viatge amb massa calor i pols, intolerable; l'acompanyant Joan Teixidor ho explicava dolgut: Pla deia que no valia la pena de perdre el temps en aquell paisatge inòspit. Joan Teixidor, que era una persona de molt alta educació, es devia sentir malament en rebre els exabruptes de Josep Pla que, si s'ho proposava, era molt esquerp. Però quan Teixidor continua el relat diu que pocs dies després Pla li va entregar el text, havia passat de l'anècdota a la categoria, havia assimilat i comprès aquell paisatge: «i com si es tractés d'un miracle, era un text d'un lirisme meravellós, precís i just. Els ulls i la ploma de l'escriptor ho transfiguraven tot».

Entre els incomptables paisatges que ens regala el nostre país cadascú de nosaltres podria posar-ne uns quants per ordre de preferència personal, des d'aquells que ens representen un enamorament a primera vista fins a aquells que s'ho han anat guanyant, sigui per repetides visites, (potser Josep Pla va tornar a visitar el delta de l'Ebre...) o perquè els hem viscut amb companyies estimades, amb temps o contratemps especials, i demés circumstàncies. Un paisatge és una fixació d'un tros de vida. És important que els paisatges siguin assimilats, compresos en la seva categoria, interioritzats. D'aquí ve que tota vista i informació sobre paisatges tingui tanta importància per a l'educació humanística desitjada. Anar pel món no és mai un perdre temps inútil i insípid, per més calor i pols que es puguin trobar. Tot paisatge mereix una certa pausa, una reflexió. L'altre dia el magnífic programa de TV3 Catalunya experience ens va presentar una parella nordamericana, dos empedreïts viatgers per tot el món, que ens parlaven d'un concepte molt convenient com és aprendre a viatjar, a anar amb els ulls i la voluntat ben oberts, per instruir-se i educar-se a partir d'observacions directes, viscudes, personals, a l'àmbit universal de l'oferta dels paisatges. I anar resseguint, no pas amb ànim de cronista sinó amb l'afany d'interioritzar unes vivències tremendament irrepetibles, que vénen de la mateixa terra.

No són eterns aquests nostres paisatges; la intervenció humana hi ha passat a vegades subratllant i enaltint els seus valors, però d'altres fent-hi barbaritats de destrucció. Per tot això és d'agraïr sempre que surt una bona voluntat protectora en forma de lleis, reglaments, declaracions i demés a favor de l'estimació del paisatge. En aquest sentit els gironins tenim un motiu recent de goig i satisfacció. Des de la Unió Europea s'ha concedit la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) als parcs de la Zona Volcànica de la Garrotxa, el Montseny i el Montgrí/Illes Medes. S'han reconegut així tant els atractius naturals dels tres parcs com la seva riquesa de pòsit patrimonial i la gestió i conservació que els han dedicat respectives atencions. Ara, amb aquests reconeixements que han rebut tres parcs de les nostres rodalies tindrem motius per emprendre-hi visites més respectuoses que mai, amb el cor ben obert i amb l'agraïment envers els qui han honorat la nostra terra. Cada dia es pot començar una gratificant immersió paisatgística.